

Πρόσβαση στη διαδικασία ασύλου

Μαρτυρίες και περιπτώσεις εξυπηρετούμενων του ΕΣΠ.

«Στην Ελλάδα έφτασα πριν ένα χρόνο και 10 μήνες μαζί με τους γονείς μου και τα 3 αδέλφια μου. Διασχίζοντας την θάλασσα φτάσαμε μάλλον στη Μυτιλήνη, δεν θυμάμαι καλά το όνομα. Εκεί μας κράτησαν μια εβδομάδα στη φυλακή, όπου οι συνθήκες ήταν πάρα πολύ άσχημες. Το μέρος ήταν πάρα πολύ βρώμικο και τα κρεβάτια μας ήταν χωριστά από τους γονείς μας. Τους βλέπαμε μόνο μια φορά την ημέρα που μας έβγαζαν στο προαύλιο για να κάνουμε βόλτα γύρω στις 10 το πρωί. Στη μία μας έδιναν φαγητό. Προσπαθήσαμε να φύγουμε από την Ελλάδα αλλά τα κατάφεραν μόνο οι γονείς μου και η αδελφή μου. Από τότε δεν τους έχω ξαναδεί ή ακούσει. Τώρα φροντίζω μόνος μου τον αδελφό μου που είναι 14 ετών. Εκείνος έχει «ροζ κάρτα», εμένα δεν μου δίνουν γιατί δεν έχω διαβατήριο. Τώρα φοβάμαι να κυκλοφορώ έξω γιατί μπορεί να με πιάσει η αστυνομία. Βγαίνω μόνο μια φορά την εβδομάδα για να ρωτήσω τον Ερυθρό Σταυρό μήπως έχει νεότερα για τους γονείς μου».

Ο Ν. είναι 17 ετών και 8 μηνών, όταν ήρθε στο Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες το αίτημά του ήταν να λάβει νομική βοήθεια για να γίνει δεκτό το αίτημα ασύλου του ίδιου και του αδελφού του από την Αστυνομία. Είχε ακούσει από συμπατριώτες του, αλλά το διαπίστωσε και ο ίδιος, ότι χωρίς παρέμβαση κάποιας μη κυβερνητικής οργάνωσης δεν θα τα κατάφερνε. Κατόπιν παρεμβάσεων μόνο ο μικρότερος αδελφός πήρε δελτίο αιτήσαντος αλλοδαπού, ενώ ο Ν. όχι. Του ζήτησαν διαβατήριο ή οποιοδήποτε άλλο έγγραφο που να πιστοποιεί τα στοιχεία του. Κατά δήλωση των υπευθύνων, η άρνηση αυτή πιθανόν να οφείλεται στο γεγονός, ότι ο Ν. μοιάζει με ενήλικα γιατί είναι ψηλός. Αυτή τη στιγμή, εκφράζει την αγωνία για την πιθανή σύλληψή του. Δεν θέλει να αφήσει τον αδελφό του μόνο του.

Είμαι 16 ετών, στην Ελλάδα ήρθα με την οικογένειά μου. Εδώ και 5 μήνες προσπαθούμε να μπούμε στην Πέτρου Ράλλη για να ζητήσουμε άσυλο. Κατά τη διάρκεια της προσπάθειας αυτής με έπιασε η αστυνομία και με κράτησε περίπου 2 μήνες στη φυλακή. Εκεί έμενα στο ίδιο κελί μαζί με άλλες ενήλικες γυναίκες από την Αφρική. Καμία δεν ήταν στην ηλικία μου, καμία δεν μιλούσε την γλώσσα μου. Δεν με άφηναν να μιλάω πολύ στο τηλέφωνο. Σταμάτησα να τρώω. Δεν μ' άρεσε το φαγητό εκεί και τους το έδινα.

Τα ερωτήματα που εγείρονται από τα περιστατικά αυτά είναι πολλά. Γιατί η πρόσβαση θα πρέπει να είναι αποτέλεσμα διακριτικής μεταχείρισης; Γιατί η αστυνομία θέτει κριτήρια επιλεξιμότητας; Γιατί μια ΜΚΟ να αναγκάζεται να παρεμβαίνει στην διαδικασία για να καταφέρει να εξασφαλίσει το βασικό δικαίωμα ενός αιτούντα άσυλο; Γιατί να καταλήγει στο κρατητήριο ένα παιδί την ώρα που οι αρχές το εμποδίζουν να ζητήσει άσυλο; Υπάρχουν διαδικασίες πιστοποίησης της ανηλικότητας;

Οι περιπτώσεις αυτές είναι δυο από τις εκατοντάδες περιπτώσεις ανηλικών που αναφέρουν ότι αντιμετωπίζουν ζητήματα πρόσβασης. Η μη εφαρμογή του θεσμού της επιτροπείας για τους ανήλικους αιτούντες άσυλο στην Ελλάδα αλλά και οι απάνθρωπες συνθήκες που επικρατούν έξω από την αρμόδια αρχή υποβολής αιτήματος ασύλου (τμήμα Αλλοδαπών), είναι δυο παράγοντες που θέτουν σε σοβαρό κίνδυνο την ασφάλεια των ανηλικών. Συγκεκριμένα, κάθε ανήλικος είναι υποχρεωμένος να φτάσει ξημερώματα Σαββάτου στο Αλλοδαπών, να στοιβαχθεί σε πλήθος αιτούντων, για να προσπαθήσει να είναι αυτός ανάμεσα στους 10 με 20 ανθρώπους που καταφέρνουν να υποβάλλουν αίτημα ασύλου εβδομαδιαίως. Μια διαδικασία που μπορεί να επαναλαμβάνεται για εβδομάδες.

Αδιαμφισβήτητος κίνδυνος τέτοιων πρακτικών είναι οι αυξημένες πιθανότητες σύλληψης, κράτησης αλλά και απέλασης ανηλικών αλλοδαπών. Επίσης, ο αποκλεισμός τους από τη διαδικασία μπορεί να συνεπάγεται και τον αποκλεισμό τους από βασικά κοινωνικά δικαιώματα, όπως η πρόσβαση στην εκπαίδευση και την υγεία. Μόλις πολύ πρόσφατα, κατόπιν συνεχών οχλήσεων του Ελληνικού

Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες αλλά και άλλων οργανώσεων, προς το Υπουργείο Υγείας και τον Συνήγορο του Πολίτη, επιτεύχθηκε η επίσημη κατοχύρωση (Εγκύκλιος 2, 02/05/2012) και διασφάλιση της απρόσκοπτης πρόσβασης στις υπηρεσίες υγείας για όλους τους ανηλίκους, ασυνόδευτους ή μη για κάθε περίπτωση (έκτακτη ή μη) και ανεξάρτητα από το νομικό τους καθεστώς και γενικότερα την τυχόν έλλειψη νομιμοποιητικών εγγράφων. Παρ' όλα αυτά το δικαίωμα αυτό παραμένει διεκδικήσιμο καθώς καθημερινά, είτε γραφειοκρατικοί λόγοι, είτε απλά η άγνοια των δημοσίων υπαλλήλων δημιουργούν προβλήματα και δυσκολεύουν την πρόσβαση των ανηλίκων στο σύστημα υγείας.

Σε κάθε περίπτωση δεν θα πρέπει να ξεχνάμε τις επιπτώσεις της κράτησης των ανηλίκων ιδιαίτερα όταν αυτή δεν συνοδεύεται από οποιαδήποτε πρόβλεψη για την άμεση προστασία και παραπομπή των ανηλίκων σε ειδικές μονάδες φιλοξενίας. Με αυτόν τον τρόπο κάθε τέτοια κράτηση αποκτά «τιμωρητικό» χαρακτήρα.

Το διπλό παράδοξο της κράτησης ανηλίκων που τους παρεμποδίστηκε συστηματικά η πρόσβαση στην διαδικασία ασύλου.

Η προστασία των αιτούντων άσυλο ξεκινά από την δυνατότητα να έχουν πρόσβαση στην διαδικασία ασύλου. Αν και η ελληνική νομοθεσία (ΠΔ114/2010) προβλέπει όχι μόνο την απρόσκοπτη πρόσβαση, αλλά υποχρεούται να τη διευκολύνει, στην πράξη τους παρεμποδίζει άμεσα και συστηματικά να υποβάλουν το σχετικό αίτημά τους.

Μια από τις ευάλωτες ομάδες, που πλήττονται απ' αυτήν την παρεμπόδιση πρόσβασης στην διαδικασία ασύλου είναι οι ασυνόδευτοι ανήλικοι.

Ένα πλέγμα διατάξεων από την Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού του 1989, την Σύμβαση της Γενεύης του 1951 κατοχυρώνει την προστασία των ανηλίκων αιτούντων άσυλο στο Διεθνές Δίκαιο. Το ΠΔ 220/2007 μάλιστα δεν διαχωρίζει ως προς την προστασία τους αιτούντες από τους μη αιτούντες ανηλίκους.

Το πρώτο παράδοξο είναι ότι παρά την υπάρχουσα νομοθεσία κρατούνται ανήλικοι γενικά.

Και το δεύτερο παράδοξο είναι ανήλικοι, που θέλουν να ζητήσουν άσυλο και άρα προστατεύονται διπλά πρώτα σαν ανήλικοι και δεύτερον ως πρόσφυγες να συλλαμβάνονται «χωρίς χαρτιά» όταν οι ίδιες οι ελληνικές αρχές τους εμπόδισαν συστηματικά να τα αποκτήσουν ενώ τα δικαιούνταν.

Οι παραβιάσεις των νόμων σ' αυτήν την περίπτωση είναι και πολλές και αυτονόητες, τα κρατητήρια όμως είναι γεμάτα από παιδιά θύματα αυτού του διπλού παραδόξου.

**Μαρτυρία της Irma Alexia Mouradian, διερμηνέας ΕΣΠ,
κατά την επίσκεψή της στο Κέντρο Κράτησης της Αμυγδαλέζας.**

Two Minor Interpreters

When I was told I will visit a detention centre for minors as an interpreter for Arabic, I had little clue that two minor brothers will be my guiding interpreters (an 11 year old and the other aged 14). This article is dedicated to all minors in detention centres around the world wherever they exist.

Along all the hardships that the two brothers were going through in the detention centre and amid all the confusing feelings that harbored in them, they found themselves helping me also with my translation. The two minors were Kurds from Syria who spoke Arabic.

The following short narrative describes their conditions in the detention centre. They had makeshift beds that were made of pieces of sponge tossed on the concrete floor covered with pieces of garment that doubled for a blanket. Their small playground indoors represented a cement floor, where they occasionally played. They seemed happy and bored at the same time with the daily croissant and juice for breakfast but not happy with the beans they used to eat almost three times a week. Simply because it wasn't like the beans their mother used to cook for them as they told me. They had one television set that all 40 of them watched. They had

no computers and no internet to stay in touch with their loved ones back home. Their only wish was, if the opportunity existed, is to build an extra cell, a computer room. When they used to talk to their parents on the phone, it cost them a lot. On one hand, the calling cards didn't last that long and were expensive compared to other calling cards that are used with landlines. On the other hand, their parents didn't comfort them as well because they were crying hearing their children behind bars. The visit of social workers on a daily basis and entertaining them by playing games was considered to be a luxury. Their rights were told to them by social workers. But there was little use of knowing their rights when some were set free without the proper arrangements. When an 11 year Old's finger prints were taken, when a 13 year old was made to apply for asylum without his consent by a lawyer who just took the money, a 14 year old was suddenly transformed to a 24 year old on papers given by the police. The minor suddenly became an adult. In the detention centre he had multiple roles as a detainee, a victim, a brother, a father, a friend, and an interpreter. All those different roles melt down in a 14 year old .This very young man wanted to burn himself with hot water while taking his shower. He wanted to die but he thought of his younger brother who needed him and the mere thinking about the grief of his parents abroad, deterred him from harming himself. He wasn't afraid when they locked the cell at night but he was afraid someone inside would hurt his younger brother. He missed his books but not the games he used to play. He was shocked when a fellow minor was suffering from epilepsy and he didn't know what epilepsy was but he just thought that his fellow minor was dying and he was hurt and upset that it took too long to bring a doctor. He wanted his friend to have the chance to play football because he was a good football player back in his hometown. He cared about others in the cell although they didn't even speak the same language and were from different parts of this world.

I had the opportunity to meet him outside the detention centre as well. He looked me in the eye and said "I told you I will meet you in your premises and I came". He told me about his journey to Greece (which wasn't their intended destination), his plans, and his dreams for the future. Unfortunately, I could feel in him the 'Violence only begetting Violence' as he wanted to kill the guards and the police in the detention centre. This fine young man wasn't selfish, he was still thinking of his fellow friends in the centre since he wanted them all to be set free. I was relieved when he told me his small brother was in the arms of their mother abroad, eating her food and chocolates he had missed. When I asked him what would you like me to bring you when I visit you again, he just said "saletik" (be well). I had to insist few times and finally he asked for chocolates and of course I could barely control my tears.

It was a bit difficult for me to write this article in brief because the incidents, the conditions, the situation is far more tragic than those few sentences I wrote. Let this be not just a story of two minors in a detention centre but let us all do something together, each in his/her own capacity to contribute to halt this unfair situation not only in Greece but everywhere in the world. Let us help those minors to

have nicer dreams and better plans for their future besides nurturing more violence and unpleasant feelings that they are too young to live with and handle.

**Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ
ΚΡΑΤΗΣΗΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΑΙΤΟΥΝΤΩΝ ΑΣΥΛΟ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ:
ΜΑΘΕΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ!**

<http://endchilddetention.org/2012/06/campaign-focus-on-greece-for-the-month-of-june/>

® Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το ΕΣΠ και τις δράσεις του Ιουνίου στο πλαίσιο της εκστρατείας, επικοινωνήστε με την Αθηνά Κωνσταντίνου στα τηλέφωνα 210 3800990 / 6945 611501 /ή μέσω email fundraiser@qcr.gr®